

BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFLARDA GÖREV YAPAN MÜDÜR YETKİLİ ÖĞRETMENLERİN MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLERİNDEN BEKLENTİLERİ¹

Okul Müdürü, Mustafa GÜNDÜZ
Milli Eğitim Bakanlığı
mustafagndz6342@hotmail.com

Öğretmen, Sema GÜNDÜZ
Milli Eğitim Bakanlığı
semagokgunduz@hotmail.com

Okul Müdürü, Uzman Öğretmen, Sebahattin KİNEŞÇİ
Milli Eğitim Bakanlığı
sebahattinkinesci@hotmail.com
ORCID: 0000-0002-0225-0914

Özet

Bu araştırma, birleştirilmiş sınıflarda görev yapan müdür yetkili öğretmenlerin milli eğitim müdürlerinden beklentilerini belirlemeye yöneliktir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmaya 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Konya ili Karapınar ilçesinde yer alan 8 birleştirilmiş sınıflı okuldan 7 müdür yetkili öğretmen katılmıştır. Müdür yetkili öğretmenlerin milli eğitim müdürlerinden beklentilerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen ve 5 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formundan elde edilen verilerin analizinde, betimsel analiz kullanılmıştır. Müdür yetkili öğretmenlerin okul yönetimi ile ilgili beklentilerine ait görüşlerinden yola çıkarak yardımcı personellerinin olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Öğretmen görüşlerine göre gereksiz resmi yazışmaların azaltılması, diploma işlemlerinin milli eğitim müdürlükleri tarafından yapılması ve okul müdürleri toplantılarının uygun saatlerde yapılması gerektiği bulgularına ulaşılmıştır. Müdür yetkili öğretmenlerin okul yönetimi konusunda da deneyim eksikliği yaşadıkları bulgusuna varılmıştır. Okullarda altyapı ve teknolojik donanım sorunları olduğunu söyleyen müdür yetkili öğretmenlerin, birleştirilmiş sınıflar için milli eğitim müdürlüklerinden yeterli desteği alamadıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin görüşlerinden yola çıkarak müdür yetkili öğretmenlere hizmet içi eğitimler verilmesi gerektiği ve okulun her türlü eksikliğinin giderilmesinin zorunlu olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: müdür yetkili öğretmen, birleştirilmiş sınıf, okul yönetimi

EXPECTATIONS OF AUTHORIZED TEACHERS WORKING IN COMBINED CLASSES FROM NATIONAL EDUCATION DIRECTORS

Abstract

This research aims to determine principal-authorized teachers' -who are working in multigrade classes- expectations from national education principals. Phenomenological design as one of the qualitative research designs was used. In the 2020-2021 academic year, 7 principal-authorized teachers from 8 multi-class schools in the Karapınar district of Konya participated in the research. A semi-structured interview form which was developed by the researcher with 5 questions was used to determine the expectations of principal-authorized teachers from national education principals. Descriptive analysis was used in the analysis of the data obtained from the interview form. Based on the principal authorized teachers' expectations about school management, it was found that they

¹ Bu makale Mustafa GÜNDÜZ'ün yüksek lisans bitirme projesinden üretilmiştir.

did not have any assistant personnel. According to the teachers, it was concluded that unnecessary official correspondence should be reduced, diploma procedures should be done by the national education directorates, and school principals' meetings should be held at appropriate times. It was concluded that principal authorized teachers also lack experience in school management. Teachers authorized by the principal, who stated that there were infrastructure and technological equipment problems in schools, said that they could not get enough support from the national education directorates for multi-grade classes. Based on the teachers' opinions, it was concluded that in-service training should be given to the teachers authorized by the principal and that all deficiencies of the school should be eliminated.

Key Words: director authorized teacher, combined class, school administration

GİRİŞ

İlkokullarda öğrenilen bilgilerin diğer kademelere temel teşkil etmesi ilkokulun önemini artırmaktadır. Ülkemizde ve diğer ülkelerde normal eğitim yapan müstakil sınıflı ilkokulların yanı sıra birleştirilmiş sınıflı ilkokullar da bulunmaktadır. Birleştirilmiş sınıflarda öğretim, Türk Eğitim Sistemi'nde eskiden beri uygulanmaktadır. Cumhuriyetin ilk yıllarında öğrenci sayısının azlığı, öğretmen sayısının azlığı ve derslik sayısının yetersizliği birleştirilmiş sınıf uygulamasını zorunlu kılan nedenlerdir. Bugün ise "öğrenci sayısı azlığı" birleştirilmiş sınıfla öğretimin en önemli nedenidir (Erdem, 2011). Nüfusun az olduğu yerlerde görülen birleştirilmiş sınıf uygulamasıyla küçük yaştaki öğrenciler ailelerinin yanında, köylerde zorunlu eğitim hakkından yararlanmış olurlar.

Birleştirilmiş sınıflı okullarda sınıflar öğrenci sayısına göre farklı şekillerde oluşturulabilir. Tek öğretmenli birleştirilmiş sınıf olabileceği gibi iki ya da üç öğretmenli birleştirilmiş sınıf uygulaması da mevcuttur. Birleştirilmiş sınıflarda öğretmenlik yapmak, normal öğretim yapan bağımsız sınıflara göre daha zordur. Bu zorluk; birleştirilmiş sınıflı okulun yapısı, bulunduğu çevrenin koşulları, çevre halkının ekonomik, sosyal ve kültürel yapısı, öğrencilerin eğitim öğretime hazır bulunuşluk düzeyleri ile öğretmenin yöneticilik ve öğreticilik görevinin yanı sıra yerel halkı aydınlatma, onların sorunlarının çözümünde önderlik etme gibi pek çok nedene bağlanabilir (Bilir, 2008).

Birleştirilmiş sınıflarda kimi zaman dört sınıfın bir arada olduğu heterojen bir öğrenci grubuyla eğitim öğretim faaliyetleri yapmak, müstakil bir sınıfta homojen bir öğrenci grubu ile eğitim öğretim faaliyetleri yapmaktan daha zordur. Eğer birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenler müdür yetkiliyse görev ve sorunluluklarının arasına okul yönetimi de girer. Bu durum yaşanan zorluğu daha da artırır (Bilir, 2008).

Üniversitelerde sınıf öğretmenliğini bitiren öğretmenlerin büyük çoğunluğu köylere atanmakta ve çalışmaktadır. Köylere atanan bu öğretmenlerin çalıştığı okullar genellikle birleştirilmiş sınıflı okullar olmaktadır. Üniversitelerde aldıkları lisans eğitimi ne kadar iyi olursa olsun uygulamada çeşitli zorluklarla karşılaşabilmektedirler (Dursun, 2006). Özellikle köylerde köy yaşantısına adaptasyon konusunda zorluklar yaşanmaktadır. Uygun barınma ortamı olmayan köylerde yaşayan öğretmenler gününbirlik gidiş dönüş yapmaktadır. Mesleğe yeni başlayan öğretmenlerinin geneli bu durumda araç sıkıntısı veya yol sorunu yaşamaktadır (Dursun, 2006).

Günümüzde resmi iş ve işlemler genellikle internet ortamında yapılmakta; ancak köylerde altyapı sorunları nedeniyle telefon ve internet hizmetlerinde aksaklıklar meydana gelebilmektedir. İl ve ilçe merkezine uzak olan köy okullarında görev yapan müdür yetkili öğretmenler, yol ve hava şartlarının zorluğundan dolayı resmi belgeleri zamanında almakta ve ilgili birimlere ulaştırmakta zorluklar yaşamaktadır (Abay,2006). Resmi belgeleri il ve ilçe milli eğitim müdürlüğüne ulaştırmak günümüzde bazı yerlerde Doküman Yönetim Sistemi (DYS) ile mümkündür. Ancak DYS'yi kullanabilmek için internet altyapısının düzgün olması gerekmektedir. Müdür yetkili öğretmenlerin elinde olmayan nedenlerden dolayı yaşanan bu aksaklıkların yasal sorumlulukları olabilmektedir. Müdür yetkili öğretmen aynı zamanda okulun müdürü olduğu için bu yasal sorumlulukların gerektirdiği cezai işlemlerle karşı karşıya kalabilmektedir.

Birleştirilmiş sınıflı okullarda araç gereç eksikliği merkez okullardan daha fazladır. Bilgisayar donanımı ve internet

altyapısı eksiklikleri öğretmenleri hem sınıf içi öğretim uygulamalarında zorlamakta hem de idari işler anlamında geride bırakmaktadır. Okulun bina işleri, bakım ve onarımı öğretmenin sorumluluğundadır (Doğan, 2000). Farklı sınıfların bir arada bulunduğu birleştirilmiş sınıflarda akıllı tahta ve projeksiyon gibi dikkat çekici teknolojik araç gereçlerin bulunması öğretimin ve öğrenmenin kolaylaşması bakımından önemlidir.

Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda görev yapan müdür yetkili öğretmenlerin eksikliklerinin giderilmesinde başvuracakları yer bağlı oldukları milli eğitim müdürlükleridir. İl ve ilçelerde eğitimden bu müdürlükler sorumludur. Öncelikli görevi bakanlıkça belirlenen hedef ve politikaların yerel düzeyde uygulanmasından sorumlu olan il ve ilçe eğitim müdürlüklerinin buna ilaveten aksaklıkları tespit ederek üst makamlara bildirme, öğretmen dağılımını sağlama, yaygın eğitim faaliyetlerini koordine etme, araç-gereç-teknoloji-bina-tesis olanaklarının kullanımını sağlama, teftiş ve rehberlik işlerini yürütme, dağıtılan bütçenin belirlenen kalemlerde kullanılmasını sağlama ve denetleme gibi görevleri bulunmaktadır (Ardıç ve Aslanargun, 2020).

Bu bağlamda birleştirilmiş sınıflarda görev yapan müdür yetkili öğretmenlerin görev ve sorumlulukları müstakil sınıflı okullardaki okul müdürleri ve öğretmenlere göre daha fazladır. Çünkü müdür yetkili öğretmenler hem öğretmen olarak derse girip hem de idari işlerle ilgilenmektedirler. Bunların yanı sıra okulların fiziki olumsuzlukları ile de baş etmektedirler. Yardımcı personelin bulunmaması, veli ilgisizliği ya da sayı yetersizliği nedeniyle aktif bir okul aile birliği olmaması nedeniyle zor durumda kalmaktadırlar. Bu zorlukları aşabilmek için bağlı oldukları milli eğitim müdürlerine çeşitli konularda ihtiyaç duymaktadırlar.

Yukarıdaki nedenler ve açıklamalardan dolayı birleştirilmiş sınıflarda görev yapan müdür yetkili öğretmenlerin milli eğitim müdürlerinden beklentilerinin neler olduğu önemli görülmüş ve müdür yetkili öğretmenlerin bu konudaki düşüncelerinin tespit edilmesi bu çalışmada ele alınmıştır.

YÖNTEM

Bu başlık altında araştırmanın yöntemi ve modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı ve veri analizi hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Araştırmanın Yöntemi ve Modeli

Bu çalışmada birleştirilmiş sınıflarda görev yapan müdür yetkili öğretmenlerin milli eğitim müdürlerinden beklentilerini belirlemek amacıyla nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Nitel araştırma, yapılandırılmamış gözlem, yapılandırılmamış görüşme ve doküman inceleme gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, olgu ve olayların kendi doğal ortamları içinde gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği çalışmadır (Karasar, 2010). Olgubilim deseni bireylerin olguları nasıl anladıklarını ve bu anlayışın ilişkilerini ortaya koymayı, bireyler arasındaki ortak noktaları incelemeyi ve olayların özünü keşfetmeyi amaçlar. Bu yaklaşım, insan deneyimlerinin çeşitliliğini anlamak ve insan davranışını açıklamak için önemlidir (Tekindal, 2021).

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Konya ili Karapınar ilçesindeki birleştirilmiş sınıflarda görev yapan müdür yetkili öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın ölçütü ise müdür yetkili öğretmen olarak en az bir yıldır çalışıyor olmalarıdır. Araştırmaya 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Konya ili Karapınar ilçesinde bulunan 8 birleştirilmiş sınıflı ilkokuldan 7 müdür yetkili sınıf öğretmeni katılmıştır. 8 birleştirilmiş sınıflı ilkokuldan bir tanesi ortaokulla beraber olduğu için müdür yetkili öğretmeni yoktur ve araştırmaya dâhil edilmemiştir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada 2 bölümden oluşan görüşme formu kullanılmıştır. İlk bölümde araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Bu form, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin; cinsiyet, kıdem, ikametgâh, okuldaki

öğretmen sayısı ve birleştirilmiş sınıfla ilgili hizmet içi eğitim alıp almadığı bilgilerini içeren bir bilgi formudur.

İkinci bölümde ise birleştirilmiş sınıflarda görev yapan müdür yetkili öğretmenlerin milli eğitim müdürlerinden beklentilerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından 5 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış bir görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formunda bulunan soruların güncelliğini tespit etmek amacıyla birleştirilmiş sınıfta çalışan ancak araştırmaya katılmayan iki öğretmene sorular uygulanmış, onların görüşleri doğrultusunda tekrar revize edilmiştir. Hazırlanan sorularla ilgili uzman görüşüne başvurulmuştur. Görüşme formunda sorulan sorular aşağıda verilmiştir.

1. Müdür yetkili öğretmen olarak okul yönetimi (yönetmelik işler) konusunda yaşadığınız sorunlar var mı? Varsa nelerdir? Millî eğitim müdürlerinden okul yönetimi (yönetmelik işler) ile ilgili yaşadığınız sorunların çözümü konusunda beklentileriniz nelerdir? (personel, yardımcı personel, DYS, resmi iş ve işlemler vs.)
2. Müdür yetkili öğretmen olarak eğitim-öğretim konusunda yaşadığınız sorunlar var mı? Varsa nelerdir? Millî eğitim müdürlerinden eğitim-öğretim konusunda yaşadığınız sorunların çözümü konusunda beklentileriniz nelerdir? (eğitim araçları, akıllı tahta vs.)
3. Müdür yetkili öğretmen olarak okulun fiziksel ortamı konusunda yaşadığınız sorunlar var mı? Varsa nelerdir? Millî eğitim müdürlerinden okulun fiziksel ortamı ile ilgili yaşadığınız sorunların çözümü konusunda beklentileriniz nelerdir? (okul binası, ısınma araç-gereç, ekonomik sorunlar vs.)
4. Müdür yetkili öğretmen olarak sosyal-mesleki desteğe ihtiyaç duyuyor musunuz? Millî eğitim müdürlerinden sosyal -mesleki destek anlamında beklentileriniz nelerdir? (ilgi-alaka ,oryantasyon, resmi yazışma vs.)
5. Sorularda değinmediğimiz, ancak sizin eklemek istediğiniz başka bir beklentiniz var mı? Varsa açıklayınız...

Veri Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analiz yaklaşımında 4 adım uygulanır (Yıldırım ve Şimşek,2011:224):

- 1-Betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma
- 2-Tematik veriye göre çerçevenin işlenmesi
- 3-Bulguların tanımlanması
- 4-Bulguların yorumlanması

Araştırma sürecinde toplanan veriler cevaplara göre özetlenmiş ve yorumlanmıştır. Katılımcıların görüşleri alıntılar yapılarak yazılmıştır. Alıntılarda erkek öğretmenler için E1, E2 vb., kadın öğretmenler için K1, K2, vb. kodları kullanılmıştır. Müdür yetkili öğretmenlerin yanıtları sıralanmış ve benzer ifadeler kategorilere ayrılmıştır. Kategorilere ayrılan verilerin benzerlik ve farklılıkları tablo yapılarak frekans ve yüzdeleri hesaplanmıştır..

Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından incelenmiş ve kodlamalar yapılmıştır. 7 görüşme formunun analiz edilerek oluşturulan kodlar yan yana getirilerek benzer yönler bulunup, temalar oluşturulmuştur.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümündeki bulgular müdür yetkili öğretmenlerin milli eğitim müdürlerinden okul yönetimi, eğitim öğretim, okulun fiziksel ortamı ile sosyal mesleki destek konularındaki beklentileri alt başlıklarında incelenmiştir.

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerine ait demografik veriler

Araştırmaya katılan müdür yetkili öğretmenlerin demografik bilgileri aşağıdaki gibidir.

Tablo 1. Çalışma grubunun cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kadın	2	28,5
Erkek	5	71,5
Toplam	7	100,0

Araştırmaya katılan müdür yetkili öğretmenlerin %28,5'ini kadın öğretmenler oluştururken %71,5'ini erkek öğretmenler oluşturmaktadır.

Tablo 2. Çalışma grubunun kıdeme göre dağılımı

Kıdem	f	%
1-4 yıl	0	0
5-9 yıl	4	57,2
10 yıl ve üzeri	3	42,8
Toplam	7	100,0

Araştırmaya katılan müdür yetkili öğretmenlerin %57,2'si 5-9 yıl, %42,8'i 10 yıl ve üzeri kıdeme sahiptir. Araştırmaya katılan 1-4 yıl arası kıdeme sahip öğretmen yoktur.

Tablo 3. Çalışma grubunun ikamet ettiği yere göre dağılımı

İkamet	f	%
Merkez	6	85,7
Köy	1	14,3
Toplam	7	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %85,7'si merkezde oturup okula gidiş-geliş yapmakta, %14,3'ü ise okulun bulunduğu köyde oturmaktadır.

Tablo 4. Çalışma grubunun okuldaki öğretmen sayısına göre dağılımı

Öğretmen Sayısı	f	%
Bir öğretmen	2	28,5
İki ve üzeri öğretmen	5	71,5
Toplam	7	100,0

Araştırmaya katılan müdür yetkili öğretmenlerin % 28,5'i okulda tek öğretmen olarak çalıştığını, %71,5'i ise iki ve daha fazla öğretmen olarak çalıştıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 5. Çalışma grubunun hizmet içi durumuna göre dağılımı

Hizmet içi durumu	f	%
Evet	2	28,5
Hayır	5	71,5
Toplam	7	100,0

Araştırmaya katılan müdür yetkili öğretmenlerin birleştirilmiş sınıf konusunda %28,5'i hizmet içi eğitim aldığını, %71,5'i ise hizmet içi eğitim almadıklarını belirtmişlerdir.

Okul Yönetimi ile İlgili Beklentilere İlişkin Öğretmen Görüşlerine Ait Bulgular

Birleştirilmiş sınıflarda görev yapan müdür yetkili öğretmenlerin okul yönetimi ile ilgili beklentilerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait bulgular aşağıdaki tabloda incelenmiştir.

Tablo 6. Okul yönetimi ile ilgili beklentilerin dağılımı

Beklentiler	f	%
Yardımcı personel	7	100
Gereksiz resmi yazışmaların azaltılması	6	85.5
Diploma kayıt işlemlerinin milli eğitim müdürlüğü tarafından yapılması	3	42.8
Ders saatinde yapılan müdürler toplantısı saatinin değiştirilmesi	2	28.5

Araştırmaya katılan 7 müdür yetkili öğretmenden tamamı (%100) yardımcı personelin olmadığını belirtmiştir. Bu bulguyla ilgili olarak müdür yetkili öğretmenler şu ifadeleri kullanmışlardır:

E3 "Yardımcı personelimiz olmadığı için bina içi, bina dışı bahçe işleri de bizim üstümüzdür. Asıl yapmamız gereken eğitim-öğretim işine odaklanamıyoruz"

E1 "Hizmetli personel olmaması sürekli kafa yorucu bir durum. Köy okulunda maddi getiri, kaynak olmadığı için çalıştırılacak personel sıkıntısı yaşanıyor. Milli eğitim müdürlüğü ve İŞKUR'un önceliği köy okulları olmalıdır."

Tablo 6'ya göre müdür yetkili öğretmenlerin 6'sı (%85,5) gereksiz resmi yazışmaların azaltılması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu bulguyla ilgili şunları söylemişlerdir:

E3 "Yazışmalarda bizi ilgilendirmeyen yazıların gönderilmemesini istiyorum. Örneğin haftada 40-50 tane DYS üzerinden yazı geliyorsa bunların maalesef çoğunluğu bizi ilgilendirmiyor. Bu da vakit kaybına sebep oluyor."

E5 "Liselerle ilgili yazıların bile bize gönderilmesi bana gereksiz geliyor. İnternet kullanımımız kısıtlı oluyor. Bazen dersten çıkıp gereksiz resmi yazılara cevap vermek zorunda kalıyorum."

Tablo 6'ya göre öğretmenlerin 3'ü (%42,8) diploma kayıt işlemlerinin milli eğitim müdürlüğü tarafından yapılmasını isterken, 2'si (%28,5) ders saatinde yapılan müdürler toplantısının saatinin değiştirilmesini istemektedir. Bu bulgularla ilgili olarak müdür yetkili öğretmenler şunları söylemiştir.

K2" Okulumuzdan önceki yıllarda mezun olmuş köylüler diploma örneğini okullardan almaktadırlar. Diploma kayıt örneği elden kişinin kendisine teslim edilmelidir. Bunu bilmeyen ve ısrarla adresine gönderilmesini isteyen ya da bir yakınana teslim edilmesini isteyen eski öğrencilerimiz oluyor. Bu durumda köylülerle aramız bozuluyor. Diploma işlemlerini milli eğitim müdürlüğünün rahatlıkla yapabileceğini düşünüyorum."

E4 "Müdür yetkili öğretmen olarak okul müdürleri toplantılarına katılıyoruz. Çoğu zaman bu toplantılar bizi ilgilendirmeyen konularda olsa da katılmak zorundayız. Ancak toplantıların saatleri ders saatleriyle çakışabiliyor. Bu durumda idari izinli olup, okulu kapatıp gidiyoruz. Müfredatı yetiştirme konusunda zaten sorun yaşarken bir ders saati bile bizim için çok önemlidir."

Eğitim-Öğretim Süreci ile İlgili Beklentilere İlişkin Öğretmen Görüşlerine Ait Bulgular

Birleştirilmiş sınıflarda görev yapan müdür yetkili öğretmenlerin eğitim-öğretim süreci ile ilgili beklentilerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait bulgular aşağıdaki tabloda incelenmiştir.

Tablo 7. Eğitim-öğretim süreci ile ilgili beklentilerin dağılımı

Beklentiler	f	%
Akıllı tahta-projeksiyon	6	85.5
İnternet alt yapısının modernleşmesi	4	57.1
Ders materyalleri	4	57.1
Kırtasiye malzemeleri	3	42.8

Araştırmaya katılan 7 müdür yetkili öğretmenin 6'sı (%85,5) akıllı tahta veya projeksiyon cihazının bulunmadığını belirtmiştir. Bu bulguyla ilgili olarak öğretmenler şu ifadeleri kullanmıştır:

E2 "Yeni yapılan okul binamızda Fi-Ber internet ağı bulunmasına rağmen akıllı tahtamız yoktur. Birleştirilmiş sınıflar olarak derslerin somutlaştırılması ve görselliğin sağlanması için acilen akıllı tahtaya ihtiyacımız vardır."

E6" Aynı derslikte birden fazla sınıfta öğrenci motivasyonunu, ilgisini artıracak akıllı tahta, projeksiyon gibi araçlar temin edilmelidir"

Tablo 7'ye göre öğretmenlerin 4'ü (%57,1) internet altyapısının modernleşmesini, yine 4'ü (%57,1) ders materyallerinin eksikliğinden, 3'ü (%42,8) ise kırtasiye malzemelerinin yetersizliğinden bahsetmişlerdir. Bu bulgularla ilgili olarak müdür yetkili öğretmenler şunları söylemişlerdir:

K1 "Görselliği artırmak için Okulistik, Morpa gibi platformları kullanmak istiyorum bazen.Ancak sürekli kopan internet buna engel oluyor.Teknoloji çağında internet bağlantı sıkıntısı olmamalı diye düşünüyorum."

E3 "EBA'da dolu dolu bir içerik var.20-30 dakikalık konu anlatım videoları bize çok yardımcı oluyor. Ancak dersin ortasında internet bağlantısı kopunca bir anlam ifade etmiyor. İnternet altyapısı ile ilgili bir çalışma yapılmalı"

E4 "Eğitim öğretim materyali sağlama konusunda sorun olduğunu söyleyebilirim. Eğitim öğretim için faydası olan her türlü materyalin sağlanması konusunda birleştirilmiş sınıflı ilkokulların diğer okullara göre eksik kaldığını düşünüyorum. Bu konuda milli eğitim müdürlerinden beklentim birleştirilmiş sınıflı ilkokulların da eğitim veren öğrencisi öğretmeni bulunan eğitim öğretimin sağlıklı şekilde devam etmesi için bazı temel koşulların sağlanması gereken bir eğitim yuvası olduğunu unutmamaları ve birleştirilmiş sınıflarla eğitim öğretim yapıldığı için zaten diğer okullara göre dezavantajı olan bu okullara materyal sağlanması konusunda öncelik sağlanarak en azından bu konuda dezavantaj yaşatmamalarıdır."

E5 "Başka bir okul için sorun olmayan şeyler bizler için büyük sıkıntı olabiliyor. Örneğin okul için kırtasiye malzemeleri, toner vs. Büyük okullar okul aile birliği yardımıyla eksiklerini giderirken, birleştirilmiş sınıflarda çoğu zaman bizim cebimizden çıkıyor. Kırtasiye malzemeleri ve ders materyallerinde birleştirilmiş sınıflara öncelik tanınmalıdır diye düşünüyorum.

Okulun Fiziksel Ortamı ile İlgili Beklentilere İlişkin Öğretmen Görüşlerine Ait Bulgular

Birleştirilmiş sınıflarda görev yapan müdür yetkili öğretmenlerin okulun fiziksel ortamı ile ilgili beklentilerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait bulgular aşağıdaki tabloda incelenmiştir.

Tablo 8. Okulun fiziksel ortamı ile ilgili beklentilerin dağılımı

Beklentiler	f	%
Ekonomik destek sağlanması	5	71.5
Bina altyapı sorunlarının giderilmesi	4	57.1
Yakacak sorunlarının çözülmesi	4	57.1

Araştırmaya katılan 7 müdür yetkili öğretmenin 5 tanesi (%71,5) okul işleri için ekonomik olarak zorlandıklarını ve destek beklediklerini belirtmiştir. Bu bulguyla ilgili şu ifadeleri kullanmışlardır:

E1" Ekonomik olarak sürekli köylüden destek istemek zorunda bırakıyoruz. Köylü de devletten beklenti içerisinde. Bu çıkmazda ihale müdür yetkili öğretmene kalmaktadır. Müdür yetkili öğretmen olarak fazladan alınan yaklaşık 200 TL ek ders fazlasıyla okul işlerine harcanıyor."

E5" Az sayıda öğrencimiz olduğu için az sayıda velimiz var. Dolayısıyla aktif bir okul aile birliği kurup bağışlarla işleri yürütemiyoruz. Okulda sürekli ihtiyaçlarımız oluyor ve milli eğitimden talep ettiğimiz zaman ödenek yetersizliğinden bahsediliyor. Bu durum motivasyonumuzu düşürüyor."

Tablo 8'e göre araştırmaya katılan 7 müdür yetkili öğretmenin 4 tanesi (%57,1) bina altyapı sorunlarının

giderilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu bulguyla ilgili şu ifadeleri kullanmışlardır:

E4 “Okulun fiziksel yapısıyla ilgili herhangi arıza durumunda bir müdür yetkili öğretmen olarak sorunların çözümü için genelde milli eğitim müdürlüklerinden gerekli yardımı göremediğimi düşünüyorum. Bu tür sorunları çözme noktasında iş tamamen kişisel çabama kalıyor. Bu noktada yapabileceklerim ise bir müdür yetkili öğretmen olarak çok sınırlı. Bu tür konularda milli eğitim müdürlüklerinden beklentim ise birleştirilmiş sınıflı ilkokullarından da eğitim veren öğrencisi öğretmeni bulunan eğitim öğretimin sağlıklı şekilde devam etmesi için bazı temel koşulların sağlanması gereken bir eğitim yuvası olduğunu unutmamaları ve maddi manevi anlamda yeterli kaynak sağlamalarıdır.”

K1” Binanın boyası, bakımı lavaboların eskiliği, cam kırığı... Bu tür işerin tüm sorumluluğu bizim üzerimizde. Toplam 7 tane olan birleştirilmiş sınıflar için sene başında birer gün milli eğitim birilerini gönderse hiçbir altyapı sorunu kalmaz diye düşünüyorum.”

Tablo 8’e göre araştırmaya katılan 7 müdür yetkili öğretmenin 4 tanesi (%57,1) yakacak sorunlarının giderilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu bulguyla ilgili şu ifadeleri kullanmışlardır:

E3 “Okulumuzda iki yıldır kalorifer kullanılmaktadır. Ancak yakacak kömür sorunu da vardır. Kömürün olmadığını söylediğimizde çevre büyük okullardan temin edilmesini istemektedirler. Ancak yakın mesafe büyük okullara giderken bile araç bulmak, araç bulsak bile yardımcı personel olmadığı için kömür taşıyacak kişi bulmakta zorlanıyorum. Kalorifer birleştirilmiş sınıf için çok iyi ama yakacak kömür olursa...”

K2 “Kış şartlarında kömür ve odun olmayınca büyük sıkıntılar oluyor. Elbette odun ve kömür gelecektir ama ihalelerin zamanında yapılması öğretmen ve öğrencilerin mağduriyetinin giderilmesi adına önemlidir.”

Sosyal Mesleki Destek ile İlgili Beklentilere İlişkin Öğretmen Görüşlerine Ait Bulgular

Birleştirilmiş sınıflarda görev yapan müdür yetkili öğretmenlerin sosyal-mesleki destek ile ilgili beklentilerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait bulgular aşağıdaki tabloda incelenmiştir.

Tablo 9. Sosyal-mesleki destek ile ilgili beklentilerin dağılımı

Beklentiler	f	%
Hizmet içi eğitim	5	71,5
Birleştirilmiş sınıfa ilgi alaka	4	57,1
Öğrencilere yönelik etkinlikler	4	57,1

Araştırmaya katılan 7 müdür yetkili öğretmenin tamamı (%100) hizmet içi eğitimin gerekliliğini belirtmişlerdir. Bu bulguyla ilgili şu ifadeleri kullanmışlardır:

E1” Öncelikle müdür yetkili öğretmen işe başlarken oryantasyon, hizmet içi eğitimle bu işe hazırlanmalı. İş başında öğrenirken hem aşırı zaman kaybı hem de psikolojik harbi yaşıyor. Bir şey öğretmeden, bu işe hazır hale getirmeden tüm sorumluluk senin demek büyük bir haksızlıktır.”

E2 “Göreve yeni başladığımda özellikle resmi yazışmalar konusunda büyük zorluklar yaşadım. Okuldan yeni mezun olmuştum ve üniversitede resmi yazışmalar konusunda bir ders almamıştım. Bu durumdan ötürü hizmet içi eğitimler, kurslar düzenlenebileceğinin faydalı olacağını düşünüyorum.”

Tablo 9’a göre araştırmaya katılan 7 öğretmenden 4’ü (%57,1) birleştirilmiş sınıflara milli eğitim müdürlerinin daha fazla ilgi göstermesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bu bulguyla ilgili olarak öğretmenler şu ifadeleri kullanmışlardır:

E5” Birleştirilmiş sınıflarda görev yapan müdür yetkili öğretmenler olarak kendi aramızda da konuşuyoruz bu konuyu. Milli eğitim müdürlükleri birleştirilmiş sınıflara daha fazla ilgi-alaka göstermelidirler. Toplantıya gidiyoruz bizimle alakalı bir şey yok, malzeme dağıtılacak kaç öğrenciniz var sanki gibi ifadeler bizleri üzüyor. İmkân varsa ya

kapatın ya da ilgi gösterin.”

K1” Birleştirilmiş sınıflara, orada görev yapan öğretmenlere, öğrencilere yeterince ilgi gösterilmediğini düşünüyorum. İlçemizde az sayıda olan bu okulları milli eğitim müdürlükleri belli zaman aralıklarında ziyaret edebilir. Hatırlanmak, değer görmek güzeldir.”

Tablo 9’a göre araştırmaya katılan 7 öğretmenden 4’ü (%57,1) birleştirilmiş sınıflarda öğrenim gören öğrenciler için etkinlikler yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu bulguyla ilgili olarak öğretmenler şu ifadeleri kullanmışlardır:

E4” Birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenler kadar öğrenciler de dezavantajlıdır. Okulmda ilçe merkezini bile görmeyen öğrenciler var. Öğrencilerimiz için geziler, yarışmalar düzenlenip mutlu olmaları sağlanabilir diye düşünüyorum.”

E3 “Milli eğitim müdürlüğü birleştirilmiş sınıflar arası etkinlikler düzenleyebilir. Öğrencilerimizin imkânları merkezdeki öğrencilere göre daha az. Merkezdeki öğrencinin mutlu olmayacağı şeyler bizim öğrencilerimiz için hayat boyu unutulmayabilir.”

SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırmaya katılan müdür yetkili öğretmenlerin tamamı yardımcı personelinin olmadığını ve temizlik konusunda sıkıntılar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Arslan’ın (2013) yaptığı “Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okullarında Görev Yapan Müdür Yetkili Öğretmenlerin Yönetim Sorunlarının İncelenmesi” araştırmasında müdür yetkili öğretmenlerin en fazla sorun yaşadığı konulardan bir tanesinin okulun temizlik işleri olması bu bulguyu desteklemektedir.

Araştırmaya katılan müdür yetkili öğretmenlerin %85,5’i akıllı tahta, projeksiyon cihazı gibi materyallerin bulunmadığını ve %71,5’i ise bu ve başka konularda ekonomik destek sağlanması gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca müdür yetkili öğretmenlerin %57,1’i yakacak sorununun olduğunu ifade etmişlerdir. Gönül’ün (2019) yapmış olduğu çalışma da bu bulguları destekler niteliktedir. Söz konusu araştırmada birleştirilmiş sınıflı okulların donanımsal ve alt yapı sorunları olduğu sonucuna varılmıştır. Okuldaki eksiklerin öğretmenler tarafından giderilmesinin, okul ihtiyaçlarını karşılayacak ödenek yetersizliğinin, yakacak yetersizliğinin öğretmenler için sorun olduğu sonucuna varılmıştır. Summak, Summak ve Gebelek’in (2011) araştırmasında birleştirilmiş sınıflı köy köy okullarına milli eğitim müdürlüklerince yeterli ekonomik desteğin verilmediği, muhtarların ilgisizliği ve okul aile birliklerinin aktif olmamasının öğretmenleri güç durumda bıraktığı ve öğretmenlerin çoğunun odun ve kömür parasını cebinden ödediği sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan müdür yetkili öğretmenlerin tamamı okul idareciliği konusunda hizmet içi eğitimlerin yetersiz olduğunu belirtmiş, %85’i ise üst amirlerin birleştirilmiş sınıflara daha fazla ilgi ve alaka göstermesi gerektiğini belirtmişlerdir. Müdür yetkili öğretmen görüşlerinden yola çıkarak ilk defa müdür yetkili öğretmenlik yapan öğretmenlerin okul yönetimi ve idari işler konusunda sorunlar yaşadığı anlaşılmıştır. Doğan (2000) Birleştirilmiş sınıflarda karşılaşılan güçlükleri araştırmış ve verilen rehberlik hizmetlerinin yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bingöl’ün (2002) “Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okullarında Müdür Yetkili Öğretmenlerin Yaşadığı Yönetim Sorunları konulu çalışmasında öğretmenlere rehberlik hizmetlerinin yetersiz bulunduğu sonucuna ulaşmıştır. Gönül ‘ün (2019) yılında yaptığı çalışmada birleştirilmiş sınıflardaki öğretmenlerin okul idareciliği konusunda deneyim eksikliği yaşadığı ve diğer meslektaşlarına sorarak çözdükleri sonucuna ulaşılmıştır. Tüm bu sonuçlar araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir.

Bu çalışmanın sonuçlarına dayalı olarak milli eğitim müdürlüklerindeki uygulayıcılara yönelik şunlar önerilebilir:

- 1-Milli Eğitim Müdürlükleri İşkurla birlikte birleştirilmiş sınıfların yardımcı personel ihtiyacını giderip, müdür yetkili öğretmenlerin iş yükünü hafifletebilir
- 2-Birleştirilmiş sınıfları ilgilendirmeyen resmi yazışmalar azaltılabilir ve okul müdürleri toplantıları ders dışı zamanlarda yapılabilir. Bu sayede eğitim-öğretime ayrılan zaman daha da artar.
- 3-Birleştirilmiş sınıflı okulların altyapı ve donanım, ısınma, bakım-onarım sorunlarını çözmek için Milli Eğitim

Müdürlükleri tarafından bir eleman görevlendirilebilir. Bu sayede müdür yetkili öğretmenlerin ders dışı sorumlulukları ve sorunları azalır.

4-Müdür yetkili öğretmenlere hizmet öncesi ve hizmet sırasında okul idareciliği ile ilgili eğitimler verilerek göreve daha çabuk alışması sağlanabilir.

5-Milli Eğitim Müdürlükleri birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenleri daha çok ziyaret ederek, ilgi ve alaka göstererek yalnız olmadıklarını hissettirebilir. Önemsemek ve değerli olduğunu hissetmek birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin motivasyonunu artırabilir.

Bu araştırmada Konya ili Karapınar ilçesinde görev yapan müdür yetkili öğretmenlere ulaşılmıştır. Araştırmanın daha kapsamlı olması için farklı illerde görev yapan daha fazla sayıda müdür yetkili öğretmene ulaşılabilir.

KAYNAKÇA

- Abay, S. (2006). *Birleştirilmiş sınıf uygulamasında öğretmenlerin öğretme-öğrenme sürecinde karşılaştığı sorunlar* (Yüksek lisans tezi), Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum
- Ardıç, A. K., & Aslanargun, E. (2020). İlçelerde eğitimin yönetiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi*, 8(2), 114-139.
- Arslan, C. (2013). *Birleştirilmiş sınıflı ilköğretim okullarında görev yapan müdür yetkili öğretmenlerin yönetimle ilgili sorunlarının incelenmesi* (Yüksek lisans tezi), Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Bilir, A. (2008). Birleştirilmiş sınıflı köy ilköğretim okullarında öğretmen ve öğretim gerçeği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 41(2), 1-22.
- Bingöl, H. N. (2002). *Birleştirilmiş sınıflı ilköğretim okullarında müdür yetkili öğretmenlerin karşılaştıkları yönetim sorunları Çorum ili sungurlu ilçesi örneği* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Coşkun, M. (2018). *Birleştirilmiş sınıflarda ve müstakil sınıflarda öğrenim gören 1. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerisinin değerlendirilmesi* (Yüksek lisans tezi). Ordu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ordu.
- Doğan, A. R. (2000). *Birleştirilmiş sınıflarda eğitim öğretim*. Trabzon: Selim Ofset.
- Dursun, F. (2006). Birleştirilmiş sınıflarda eğitim sorunları ve çözüm önerileri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 33-57.
- Erdem, A.R.,2011, *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim*. (6. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık
- Gelebek, M. S. (2011). *Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yapılandırıcılık temelli yeni ilköğretim programının birleştirilmiş sınıflarda uygulanmasına ilişkin görüşlerinin incelenmesi (Kilis ili örneği)* (Yüksek lisans tezi). Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Gönül, İ. (2019). *Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin uygulamada karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşler* (Yüksek lisans tezi). Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Amasya.
- Karasar, N., (2010). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınları
- Kayıkçı, K.,2008, *Personel hizmetlerinin yönetimi*. 189-240 Ankara: Anı Yay.
- Köklü, M. (2000). *Birleştirilmiş sınıfların yönetimi ve öğretim*. İstanbul: Beta Basım.
- Köksal, K. (2005). *Birleştirilmiş sınıflarda öğretim* (3. baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık
- MEB. (2012). *İlköğretim kurumlar yönetmeliği*. <http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/1703.pdf>
- Öztürk, H. İ. (2005). *Birleştirilmiş sınıflarda öğretim*. İstanbul: Lisans Yayıncılık.
- Sağ, R., Savaş, B. ve Sezer, R. (2009). Burdur'daki birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin özellikleri, sorunları ve ihtiyaçları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 37-56.
- Summak, M. S., Summak, A. E. G., & Gelebek, M. S. (2011). Birleştirilmiş sınıflarda karşılaşılan sorunlar ve öğretmenlerin bakış açısından olası çözüm önerileri (Kilis ili örneği). *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(3), 1221-1238.
- Şahin, Ç. (2012). *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim*. (3. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Tekindal, S. (2021). *Nicel, nitel, karma yöntem araştırma desenleri ve istatistik*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Makale Geçmiři	<i>Geliş:</i> 07.07 .2023	<i>Kabul:</i> 26.02.2024	<i>Yayın:</i> 28.02.2024
Makale Türü	Araştırma Makalesi		
Önerilen Atıf	Gündüz, M; Gündüz, S.& Kineşçi, S. (2024).Birleştirilmiş Sınıflarda Görev Yapan Müdür Yetkili Öğretmenlerin Milli Eğitim Müdürlerinden Beklentileri . <i>Journal of Research in Education and Teaching</i> . 13 (1), ss. 51-60.		